

Sygn. akt II Cz 123/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Bogumił Goraj

SO Tomasz Adamski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko: J. L. (1), J. L. (2)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Szubinie, V Zamiejscowego Wydziału

Cywilnego z siedzibą w Nakle nad Notecią z dnia 30 października 2014 roku,

VC 145/13

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie.

II Cz 123/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2014r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 17.09.2012 roku powód wniósł pozew o zapłatę przeciwko M. T., J. L. (1) i J. L. (2). Z uzasadnienia pozwu wynikało, że powód prowadzący (...) udzielił B. J. pożyczki pieniężnej w kwocie 500 zł. Z tego tytułu otrzymał od pożyczkobiorcy weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Z powodu niespłacenia pożyczki w terminie, powód uzupełnił przedmiotowy weksel, opatrując go terminem płatności na dzień 23.09.2009 roku. Wierzytelność nie została zaspokojona a B. J. zmarła dnia 13.10.2009 roku. Zgodnie z ustaleniami powoda spadek po zmarłej przypadł jej matce P. G., która wstąpiła tym samym w zobowiązania zmarłej i stała się dłużnikiem powoda. P. G. zmarła 11.09.2010 roku a w jej miejsce wstąpili pozwani: M. T., J. L. (1) i K. L..

Z informacji uzyskanych w toku postępowania wynikało, iż przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po B. J. pod sygn. II Ns 3939/10.

W związku z powyższym dnia 5.12.2012 r. Sąd wydał postanowienie, w którym zawiesił postępowanie w sprawie IC 535/12 do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy II Ns 3939/10 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy.

Pismem z dnia 23.10.2013 r. powód wniósł o podjęcie zawieszzonego postępowania, podnosząc, że jego zdaniem rozstrzygnięcie sprawy II Ns 3939/10 nie ma wpływu na wynik niniejszej sprawy.

W uzasadnieniu swojego wniosku podkreślił, że postępowanie toczące się przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy zmierza jedynie do potwierdzenia praw spadkowych osób należących do kręgu spadkobierców zmarłej B. J., co zdaniem powoda nie ma wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, ponieważ powodowi wiadomo, że spadkobiercami dłużniczki są następcy prawni matki zmarłej P. G., tj. J. L. (1) oraz J. L. (2).

Zdaniem powoda ustalenie spraw spadkowych nie stanowi prejudykatu w rozstrzygnięciu sprawy o zapłatę wszczętej przez powoda (osobę trzecią) wobec spadkobiercy. Podkreślił on, że tutaj Sąd może w niniejszej sprawie na podstawie oceny dowodów dokonać samodzielnych ustaleń w zakresie przymiotu następstwa prawnego pozwanych.

Zdaniem pełnomocnika powód dochodzi od pozwanych zapłaty długu spadkowego z tytułu następstwa prawnego po P. G., a nie B. J.. Jego zdaniem przeszkody w rozstrzygnięciu sprawy nie stanowią oświadczenia pozwanych o odrzuceniu spadku po zmarłej B. J.. Oświadczenia złożone w toku postępowania spadkowego są nieważne i nie wywołują żadnych skutków prawnych w sferze dziedziczenia.

Sąd nie zgodził się z argumentacją powoda. Z pozwu wynikało bowiem wręcz przeciwnie, że należność, której dochodzi powód w niniejszej sprawie to należność po B. J., której to powód udzielił pożyczkę a nie po P. G..

Zdaniem Sądu rozstrzygnięcie sprawy spadkowej po B. J. jest istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Powód nie ma możliwości dochodzenia zaspokojenia roszczenia do czasu, do kiedy nie zostanie ustalone, kto jest spadkobiercą zmarłej dłużniczki. Postępowanie odmienne mogłoby doprowadzić do ryzyka pozwania niewłaściwych osób, tym bardziej, że z pisma uczestnika J. L. (1) wynikało, że w sprawie spadkowej złożył oświadczenia o odrzuceniu spadku po B. J.. Ocena ważności tego oświadczenia winna być dokonana w sprawie spadkowej.

Dlatego też postanowieniem z dnia 20.11.2013r. Sąd odmówił powodowi podjęcia zawieszzonego postępowania, gdyż w chwili złożenia wniosku o podjęcie postępowania z ustaleń Sądu wynikało, że sprawa II Ns 3939/10 tocząca się przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy nie została zakończona i pozostawała zawieszona.

Powód złożył zażalenie na to postanowienie jednocześnie informując, iż postanowieniem z 30.10.2013r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy umorzył postępowanie

spadkowe po B. J., stąd ustala przyczyna zawieszenia niniejszego postępowania.

W związku z tym Sąd ponownie zwrócił się do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o

podanie czy sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po B. J. została prawomocnie zakończona. W odpowiedzi Sąd Rejonowy w Bydgoszczy potwierdził, iż postanowienie o umorzeniu postępowania w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po B. J. uprawomocniło się w dniu 12.12.2013r.

Mając na uwadze tę okoliczność Sąd postanowieniem z 15.01.2014r. uwzględnił zażalenie powoda, uchylił postanowienie z 2.11.2013r. i podjął zawieszzone postępowanie.

Po podjęciu postępowania Sąd ustalił, że B. J. była adoptowana przez P. G.- siostrę matki pozwanego J. L. (1) i J. L. (2). Matka tych pozwanych Z. L. zmarła osiem lat temu i pozostawiła ośmioro dzieci. P. G. miała jeszcze siostrę K. C., która pozostawiła troje dzieci, siostrę B. G., która pozostawiła córkę, brata M. T., który pozostawił pięcioro dzieci i brata E., który pozostawił ośmioro dzieci. Pozwani nie znali kuzynki B. J., nigdy też się z nią nie spotkali. O jej śmierci dowiedzieli się z Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, gdzie odrzucili spadek, gdyż nie chcieli odpowiadać za jej długi.

Przywołując treść art. 1027 k.c., wskazał Sąd Rejonowy, że jeżeli na określonej osobie, na przykład wierzycielu spadku, ciąży obowiązek wykazania, że dana osoba jest spadkobiercą dłużnika, to najprostszym i najpewniejszym tego dowodem jest uzyskanie przez zainteresowanego wierzyciela postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, gdyż w ten sposób zostanie definitywnie wskazany dłużnik, od którego można domagać się spełnienia świadczenia (wyr. SN z dnia 19 października 2007 r., I CNP 51/07, Lex nr 322025).

Podkreślił Sąd jednak, że sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po tej spadkodawczyni nie zakończyła się postanowieniem merytorycznym tylko została umorzona na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. w zw. z art. 177§ 1 pkt 6 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Pozwani zaś w toku tego postępowania spadkowego przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy odrzucili spadek po B. J..

W związku z tym Sąd uznał, iż ocena ważności tego oświadczenia i ustalenia kręgu spadkobierców B. J. winna być dokonana w sprawie spadkowej, a nie w tej sprawie cywilnej.

Dlatego też Sąd zobowiązał powoda do ponownego wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po B. J. w terminie 7 dni pod rygorem zawieszenia postępowania.

Powód w wyznaczonym nie udzielił żadnej odpowiedzi.

Dlatego też należało zawiesić postępowanie w oparciu o przepis powołany w sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie kosztów postępowania. Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie przepisów postępowania tj. art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne, co doprowadziło do zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie.

Nie ulega wątpliwości, iż to powód, decyduje przeciwko komu kieruje swoje roszczenie i to do niego należy ocena czy roszczenie to wobec tych osób mu przysługuje. Rzeczą Sądu natomiast pozostaje ocena zasadności zgłoszonego roszczenia przy rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego.

Nie można zobowiązywać powoda, pod rygorem zawieszenia postępowania do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku, bowiem w przeciwnym razie mogłoby dojść do pozwania niewłaściwych osób. Po pierwsze brak wystąpienia z takim wnioskiem, jak zauważył skarżący, nie jest brakiem uniemożliwiający nadanie sprawie biegu. Po drugie zaś to powód określa ramy swojego roszczenia, a Sąd jedynie poddaje je ocenie, mając na uwadze treść art. 6 k.c. stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie wywodzącej z tego faktu skutki prawne.

Sąd Okręgowy podobnie jak Sąd Rejonowy podziela stanowisko, że postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku ma charakter legitymacyjny jedynie w sytuacji, gdy spadkobierca powołuje się wobec osoby trzeciej na swe prawa spadkowe z tytułu dziedziczenia, a nie w sytuacji, w której osoba trzecia dochodzi roszczeń wobec spadkobiercy (wyr. SN z dnia 19 czerwca 1975 r., III CRN 102/75, OSNC 1976, nr 6, poz. 139). Osoba trzecia może wykazywać następstwo prawne po osobie zmarłej wszelkimi dopuszczalnymi środkami dowodowymi. Rzeczą spadkobiercy jest zaś wykazanie, że obok niego

odpowiedzialność wobec osoby trzeciej ponoszą także inne osoby jako współspadkobiercy (wyr. SN z 18 maja 1954 r., I CR 492/54, NP 1955, nr 7-8, s. 189).

Podkreślenia jednak wymaga, że w przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania art. 1027 k.c. albowiem dotyczy on sytuacji, w której spadkobierca dochodzi roszczeń wobec osób trzecich, a nie na odwrót.

Reasumując brak było podstawy do zawieszenia postępowania, albowiem niewystąpienie z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku nie uniemożliwia nadanie sprawie dalszego, nie spełnione pozostają zatem przesłanki zawieszenia z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie.